

Ympäristölautakunnan tehtävien ja toimivallan siirtäminen viranhaltijalle

Ympäristölautakunta 02.09.2021 § 56

Esittelijä: kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Valmistelija / lisätietojen antaja: ympäristöpäällikkö Pirjo Siik, puh. 044 4675 526 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Laissa kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) määrätään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisesta, sen tehtävistä sekä toimivallan siirtämisestä. Tämän lisäksi ympäristönsuojelun hallinnon järjestämisessä noudatetaan kuntalain säännöksiä. Laki toteaa toimivallan siirrosta seuraavasti: "Kunnanvaltuusto voi antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle, jollei laissa erikseen toisin säädetä. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä." Viranhaltijalla, jolle toimivaltaa siirretään, tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo omalta osaltaan seuraavien lakien ja niiden nojalla annettujen asetusta noudattamista:

- ympäristönsuojelulaki (527/2014),
VNA ympäristönsuojelusta (713/2014)
- maa-ainelaki (555/1981),
VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
- jätelaki (646/2011), VNA jätteistä (179/2012)
- vesilaki (587/2011), VNA vesitalousasioista (1560/2011)

Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on annettu ratkaisovaltaa myös vesihuoltolaissa (119/2001) sekä maastoliikennelaissa (1710/1995) ja vesiliikennelaissa (782/2019). Luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaan kunnalla on alueellaan lähinnä luonnon- ja maisemansuojelun edistämistehtävä, minkä lisäksi sillä on ratkaisovalta yksityisen omistamalla maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisessa ja rauhoituksen lakkauttamisessa.

Ympäristölautakunta on 04.12.2014 § 91 siirtänyt tehtäviään ja toimivaltaansa ympäristöpäällikölle ja ympäristötarkastajalle. Tämän jälkeen on hallintosääntö ja vesiliikennelaki uusittu sekä ympäristönsuojelun viroissa tapahtunut muutoksia. 1.9.2019 lähtien virkanimikkeenä on ollut ympäristöpäällikkö, mutta uusimmassa 1.6.2021 voimaan tulleessa hallintosäännössä nimikkeenä on ympäristönsuojelupäällikkö. Nimikkeen

palauttamisesta ympäristöpäälliköksi on keskusteltu. Sillä vältyttäisiin nimikkeen muutoksen vaatimilta lukuisilta toimenpiteiltä.

Hallintosäännön 28 §:ssä valtuusto on antanut lautakunnille toimivallan siirtää hallintosäännössä määriteltyä toimivaltaansa ja tehtäviään edelleen sen alaisuudessa toimiville viranhaltijoille. Toimivaltaa ei voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä. Viranhaltijalla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys. Toimielimen tai viranhaltijan on pidettävä rekisteriä niistä asioista, joissa toimivaltaa on siirretty.

Ratkaisuvallan siirtäminen viranhaltijalle nopeuttaa ja joustavoittaa asioitten käsittelyä. Myös valvontatehtäviä varten viranhaltijalla on oltava lakiin perustuva tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus sekä mahdollisuus väliaikaisen määräyksen antamiseen kiireellisissä tapauksissa. Ympäristölainsäädännön ratkaisut tulee tehdä oikeudenmukaisuusharkintaan perustuen ja edellyttävät yleensä sekä luonnontieteellisen tai ympäristönsuojelutekniikan tiedon hallintaa että ympäristölainsäädännön ja sen tulkinnan tuntemusta.

Tällä ympäristöpäällikön (ympäristönsuojelupäällikön) tehtäviä ja toimivaltaa koskevalla päätöksellä varmistetaan aikaisemmin siirretyn ratkaisuvallan laillisuus sekä vahvistetaan voimassa olevassa hallintosäännössä ympäristöpäällikölle (ympäristönsuojelupäällikölle) määrätyt tehtävät ja ratkaisuvalta.

Liite

- Ympäristönsuojelupäällikön tehtävät ja ratkaisuvalta / Hallintosääntö 1.6.2021 alkaen

Kaupunkikehitysjohtajan ehdotus:

Ympäristölautakunta päättää seuraavasti:

1. Ympäristölautakunnan ympäristönsuojeluun ja luonnonsuojeluun liittyvien tehtävien hoidosta, ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte- ja vesilain valvonnasta sekä näihin liittyvien asioitten valmistelusta lautakunnalle vastaa ympäristöpäällikkö (ympäristönsuojelupäällikkö).
2. Ympäristöpäälliköllä on ratkaisuvalta valtuuston 12.4.2021 § 6 hyväksymän hallintosäännön 38 §:n mukaisesti. Ympäristöpäällikön tehtävät ja ratkaisuvalta käyvät ilmi liitteestä (Ympäristönsuojelupäällikön tehtävät ja ratkaisuvalta / Hallintosääntö 1.6.2021 alkaen).
3. Valvonnan suorittamiseksi ympäristöpäälliköllä on ympäristönsuojelulain 172 §:n, jätelain 122 §:n ja 123 §:n sekä vesilain 14 luvun 3 §:n mukainen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus.

Lisäksi hänellä on oikeus ympäristönsuojelulain 182 §:n, jätelain 126 §:n ja vesilain 14 luvun 11 §:n mukaisen väliaikaisen määräyksen antamiseen ja toiminnan keskeyttämiseen kiireellisessä tapauksessa. Ympäristöpäälliköllä on myös oikeus antaa jätelain 125 §:n mukainen yksittäinen määräys, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi, sekä ryhtyä vesilain 14 luvun 10 §:n mukaisiin toimenpiteisiin haitan tai vaaran poistamiseksi.

4. Ympäristöpäällikö valvoo maa-aineslain noudattamista, toimii lain 14 §:ssä määriteltynä valvontaviranomaisena ja vastaa maa-ainesten ottamista koskevan asetuksen 7 §:n mukaisista tarkastuksista. Maa-ainesvalvonnan toteuttamiseksi hänellä on oikeus tehdä tarkastuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä ottamispaikalla, määrätä lopputarkastuksista sekä keskeyttää maa-ainesten ottaminen 15 §:n mukaisesti.

Päätös:

Keskustelun kuluessa Marianne Boström ehdotti asian palauttamista valmisteluun.

Valmistelussa hän pyysi huomioitavan ympäristölautakunnan 21.1.2021 tekemän lausunnon hallintosääntöön:

"Ympäristölautakunnan lausunto hallintosäännöstä:

- Hallintosäännön 39 § Kaupunkikehitystoimialan muiden viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta --->

Ympäristönsuojelupäällikkö kohdasta poistetaan numerot 4,9,10,12,14,15,16,17,18 ja 19.

- Hallintosääntöön korjataan viran nimi:

Ympäristönsuojelupäällikkö muutetaan Ympäristöpäälliköksi.

- Erillisiä toimialakohtaisia sääntöjä ei laadita.

- Ympäristölautakunta pysyy omanaan eikä siitä tule teknisen lautakunnan alaista lupajaostoa.

- Ympäristölautakunnan päätösvaltaan jää seuraava asia: tekee rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain 5 §:n esityksen ja antaa em. lain 7 §:n mukaisen lausunnon rakennuksen suojelemisesta."

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuksiin sekä kiireellisiin toimiin voidaan luonnollisesti antaa valtuutus ympäristöpäällikölle, kuten aiemminkin on ollut.

Marianne Boström perusteli ehdotustaan: "Lautakunta ei voi tuuliviirin lailla muuttaa suuntaa jatkuvasti. Lautakunta muodosti kantansa yksimieleisesti noin seitsemän kuukautta sitten, monivuotisen kokemuksensa perusteella. Lautakunta ei katsonut hyväksi saati tarpeelliseksi, siirtää viranhaltijalle, pois itseltään, kymmenessä kohdassa esitettyä päätösvaltaa.

Oiekudenmukaisuusharkinta tapahtuu lautakunnassa paremmin kuin yhden henkilön mielessä."

Ehdotusta kannatettiin ja asia päätettiin palauttaa uudelleen valmisteluun.

Täytäntöönpano:

Ympäristölautakunta 02.12.2021 § 94

Esittelijä: kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Valmistelija / lisätietojen antaja: ympäristöpäällikkö Pirjo Siik, puh. 044 4675 526 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Laissa kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) määrätään kunnille kuuluvista ympäristönsuojelun tehtävistä ja niiden hoidosta. Tämän lisäksi on voimassa, mitä muualla laissa on näistä säädetty. ELY-keskusten tehtävänä on edistää ja tukea kuntien ympäristönsuojelua toimialueellaan. Kunnan yleinen tehtävä on valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö. Kunnanhallitus johtaa alueensa ympäristönsuojelun yleissuunnittelua sekä toimia ympäristönsuojelun huomioon ottamiseksi kunnan toiminnassa.

Karkkilan kaupungin hallintosäännön (kv 12.4.2021 § 6) mukaan ympäristölautakunta toimii Karkkilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena. Sen tehtäviin kuuluu seuraavien lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten mukaiset viranomaistehtävät. Tehtävät muodostuvat sekä lainsäädännön valvonnasta että erilaisten lupien ja ilmoitusten käsittelystä.

- ympäristönsuojelulaki (527/2014),
VNA ympäristönsuojelusta (713/2014)
- maa-ainelaki (555/1981),
VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
- jätelaki (646/2011), VNA jätteistä (179/2012)
- vesilaki (587/2011), VNA vesitalousasioista (1560/2011)
- vesihuoltolaki (119/2001)
- maastoliikennelaki (1710/1995)
- vesiliikennelaki (782/2019)
- laki merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009)

Lisäksi hallintosäännöllä on ympäristölautakunnalle siirretty päätösvalta myös luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisen yksityisen omistamalla maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisessa ja rauhoituksen lakkauttamisessa sekä muita luonnonsuojelulain mukaan kunnalle kuuluvia tehtäviä.

Lain kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) 7 §:ssä on ympäristönsuojeluviranomaiselle annettu oikeus siirtää viranomaistehtäviään ja toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle, mikäli hallintosäännössä on annettu tähän mahdollisuus. Myös muita tehtäviä on mahdollista siirtää kuntalain (410/2015) nojalla. Toimivaltaa ei kuitenkaan koskaan voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä. Viranhaltijalla, jolle toimivaltaa siirretään, tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys, koska tehtävät ovat vaativia ja asiantuntemusta edellyttäviä. Karkkilan kaupungin hallintosäännön (kv 12.4.2021 § 6) § 28 mukaan ympäristölautakunta voi siirtää tehtäviään alaiselleen viranhaltijalle.

Vihdin ympäristönsuojelun viranhaltijoiden hoitaessa Karkkilan ympäristönsuojelun tehtäviä on ympäristölautakunta siirtänyt tehtäviään ja toimivaltaansa viranhaltijoille 04.12.2014 § 91 ja täydentänyt delegointipäätöstään 3.11.2016 § 77. Aikaisemmin ympäristönsuojelun viranhaltijalle siirretty toimivalta ja tehtävät käyvätkin ilmi hallintosäännöstä kv 10.9.2017 § 31. Tämän lisäksi ympäristölautakunta on 19.6.2019 § 33 päättänyt, että ympäristönsuojelusihteeri päättää Karkkilan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta jätevesien käsittelyä koskevissa asioissa (määräysten 6 §, kohdat 6.1-6.5.9).

Kun hallintosääntöä uusitaan, vaikuttaa se ainoastaan siihen viranhaltijan toimivaltaan, joka hänelle on siirretty kuntalain nojalla. Hallintosäännön muuttaminen ei kuitenkaan vaikuta sellaisiin viranhaltijalle siirrettyihin tehtäviin tai toimivaltaan, jotka kuuluvat ympäristönsuojeluviranomaiselle. Näiden tehtävien ja toimivallan siirrosta ja siirron kumoamisesta päättää ympäristönsuojeluviranomainen eli ympäristölautakunta, mikäli valtuusto on antanut sille oikeuden toimivallan siirtoon.

Laadukkaan valvonnan mahdollistamiseksi tulee viranhaltijalla olla tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus sekä oikeus antaa väliaikainen kielto tai määräys. Ratkaisuvallan siirtämisellä viranhaltijalle nopeutetaan ja sujuvoitetaan lupien ja ilmoitusten käsittelyä. Asioissa, jotka sisältävät hallinnollisen pakon käyttöä, ei päätösvaltaa voida siirtää viranhaltijalle.

Esityslistan liitteet

- Ympäristölautakunnan tehtävät
- Hallintosääntö 2017 - Ympäristönsuojelusihteerin tehtävät
- Hallintosääntö 2021 - Ympäristönsuojelupäällikön tehtävät
- Ymla Päätös 19.6.2019 § 33 - Päätösvaltan siirto viranhaltijalle Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen/ Jätevesien käsittely

Kaupunkikehitysjohtajan ehdotus:

Ympäristöpäällikön tehtävien ja toimivallan selkeyttämiseksi ympäristölautakunta päättää määrätä seuraavasti:

1. Ympäristöpäällikkö huolehtii ympäristölautakunnalle kuuluvien ympäristönsuojeluun ja luonnonsuojeluun liittyvien asioiden hoitamisesta, ilmoitusten käsittelystä, ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte- ja vesilain valvonnasta sekä asioiden valmistelusta lautakunnan kouksiin.

2. Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus, yksittäisen määräyksen antaminen, toiminnan väliaikainen keskeyttäminen – ympäristönsuojelu-, jäte- ja vesilaki

Valvonnan suorittamiseksi ympäristöpäälliköllä on ympäristönsuojelulain 172 §:n, jätelain 122 §:n ja 123 §:n sekä vesilain 14 luvun 3 §:n mukainen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus. Lisäksi hänellä on oikeus ympäristönsuojelulain 182 §:n, jätelain 126 §:n ja vesilain 14 luvun 11 §:n mukaisen väliaikaisen määräyksen antamiseen ja toiminnan keskeyttämiseen kiireellisessä tapauksessa. Ympäristöpäälliköllä on myös oikeus antaa jätelain 125 §:n mukainen yksittäinen määräys, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi, sekä ryhtyä vesilain 14 luvun 10 §:n mukaisiin toimenpiteisiin haitan tai vaaran poistamiseksi.

3. Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus, yksittäisen määräyksen antaminen, toiminnan väliaikainen keskeyttäminen – maa-aineslaki

Ympäristöpäällikkö huolehtii maa-ainesten ottamisen valvonnasta maa-ainesten ottamista koskevan asetuksen 7 §:n mukaisesti. Valvonnan toteuttamiseksi hänellä on oikeus tehdä tarkastuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä ottamispaikalla sekä keskeyttää maa-ainesten ottaminen 15 §:n mukaisesti. Lisäksi hänellä on oikeus saada valvonnan ja seurannan kannalta välttämättömiä tietoja (MAL 23 b §).

4. Ympäristöpäällikkö ratkaisee seuraavat ympäristölautakunnalle kuuluvat ja asioitten käsittelyyn liittyvät hallinnolliset asiat:

Ympäristönsuojelulaki

- Tekee ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaiset ilmoituksia koskevat päätökset. (Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta, koeluonteinen toiminta, poikkeuksellinen tilanne muussa kuin luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa)

- Tekee ympäristönsuojelulain 115d §:n mukaiset päätökset rekisteröitäviä toimintoja koskevista ilmoituksista. (Toimintoja koskevat ilmoituspäätökset)

- Päättää ympäristönsuojelulain 156d §:n mukaisesta poikkeamisesta talousjätevesien käsittelyvaatimuksista.

- Päättää ympäristönsuojelulain 88 §:n mukaisesta luvan raukeamisesta.

- Päättää ympäristönsuojelulain 91 §:n mukaisesta määräajan pidentämisestä.

- Päättää ympäristönsuojelulain 64 §:n mukaisen tarkkailu- ja seurantasuunnitelman hyväksymisestä.

- Päättää ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaisesta tarkkailumääräysten muuttamisesta.
- Päättää päättää kaupungin ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta määräysten 6 §:n (Jätevesien käsittely vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella) ja 11 §:n (Polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytys ja jakelu) mukaisissa asioissa.

Vesihuoltolaki

- Päättää vesihuoltolain 11 ja 17c §:n mukaisesta liittämisvelvollisuudesta vapauttamisesta.

Hallinnolliset asiat

- Määrää vahvistetun ympäristönsuojeluviranomaisen taksan ja maa-ainestaksan mukaiset valvonnasta ja muiden asioiden käsittelystä perittävät maksut niiden asioiden osalta, joita ei ratkaista ympäristölautakunnassa (valvontamaksut, hakemusten ja ilmoitusten käsittely, muut toimenpiteet).
- Ratkaisee vastuualuetta koskevien vakuuksien hyväksymisen, muuttamisen ja vapauttamisen. (vakuuksista päätetty luvissa)
- Ratkaisee kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vireille tulleen asian käsittelyn keskeyttämisen tai tutkimatta jättämisen, kun siihen on perusteltu syy (mm. asiakirjojen puutteet, keskeytys hakijan pyynnöstä).
- Päättää ympäristön tilan seurantaan koskevien palvelujen hankinnasta (pinta- ja pohjaveden vesinäytteet, ilmanlaadun seuranta, maaperänäytteet) ympäristölautakunnan päättämän linjausten mukaisesti ja talousarvion puitteissa, kun hankinnan kustannus on alle 10 000 euroa.

5. Ympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle/ kaupungin valtuustolle, että hallintosännön (Hallintosäntö kv 12.4.2021 § 6) kohtaa ”Ympäristönsuojelupäällikön tehtävät ja ratkaisuvallta” muutetaan siten, että se vastaa ympäristölautakunnan päätöstä ympäristölautakunnan tehtävien ja toimivallan siirtämisestä ympäristöpäällikölle. Kaupunginhallitus on tehnyt 27.9.2021 § 292 päätöksen virkanimikkeen muuttamisesta ympäristöpäälliköksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano:

ympäristöpäällikkö, kaupunginhallitus/ valtuusto

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Karkkilassa 9.6.2022